Munkás szó

Népi demokráciáért!

Nógrádmegye demokratikus hetilapja.

TARTALOM:

A nemzetközi buzakonferencia és a 3 éves terv.
Felhívás a legjobb gazdaasszony pályázatra.
Zöldvetés (vers).
Felfüggesztették az igazolásokat.
József Attilához (vers).
Erzsikéhez (vers).
Vizválasztói rohammunka.
Geröné Salgótarjánban.
Köszönetnyilvánítás.
Ujoncok eskütétele.
Salgótarján 3 éves terve.
Hirek, Párthirek, Sport, stb...

III. évfolyam. 19. szám.
Salgótarján, 1947. május 11

Egyes szám ára: 60 fillér.
Előfizetési ár: Egy hónapra 2 Ft. 40 f.
Negyedévre 7 forint.

Megjelenik minden VASÁRNAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca 45. szám

A nemzetközi buzakonferencia és a három éves terv

Irta: dr. Hajós József.

A gabona rossz értékesitésének veszelye előreveti árnyékat. Már a nemzetközi szervezetek is foglalkoznak a gabona jövőbeni értékesitésével, holott mondhatjuk, hogy Európában még mindig kenyérgabonahiány van. Természetes, hogy a buza forgalmának nemzetközi szabályozása elsősorban a nagy buzafeleslegekkel rendelkező országok részéről, másodsorban pedig a behozatalra szoruló államok részéről kezdeményeződött. — Londonban összehivták a buzakonferenciát, amelyen Ausztrália, Belgium, Kanada, Franciaország, Egyiptom, Anglia, India, Olaszország, Holandia, az Egyesült-államok küldöttségileg, a többi államok csak a Londonban levő kereskedelmi kiküldöttjük utján képviseltették magukat. Érdekessége az értekezletnek, hogy a Szovjetunió azon nem vett részt.

Az értekezlet célja kettős lett volna, egyrészt a kenyérgabona forgalmának szabályozása, másrészt a gabona világpiaci árának megállapitása és rögzitése. Tekintettel azonban egyrészt arra, hogy a Szovjetunió az értekezleten nem vett részt, másrészt, hogy az értekezlet lefolyása során az egyik legnagyobb gabonakiviteli állam Argentina tartózkodóan viselkedik, a kilátások a megegyezésre nem nagyon biztatók, de még megegyezés esetén sem lesz a szerződés komoly jelentőségű és a hatálya is vitathatóvá válhat.

A buzaforgalom szabályozásánál természetesen a sulyosabb feltételeket a mai buzahelyzet mellett a behozatalra szoruló államoknak kellene viselni. A kötelezettségek leglényegesebbike, hogy most megállapitanák a behozatalra kerülő mennyiségeket, ezt a rögzitett mennyiséget a behozatalra szoruló állam a szerződés egész tartama alatt tartozik átvenni. Ez a mznnyiség legfeljebb növekedhet. Mindenesetre azt biztositanák a behozatalra szoruló államoknak, hogy addig a buzafeleslegeket másnak eladni nem lehet, mig a szerződésben aláirt államok mennyiségei ki nincsenek elégitve. Egyben kötelezettséget vállalnának ezek az államok arra, hogy a belföldi buzaárakat a világpiaci buzaárhoz hozzáidomitják.

A buzaimportra szoruló államok természetesen ragaszkodnának ahhoz, hogy a világpiaci gabonaárakat rögzitsék, ami az ő behozatalukat megkönnyitené, ezzel szemben a kiviteli feleslegge rendelkező államok arra az álláspontra helyezkednek, hogy a gabona világpiaci árát csak abban az esetben hajlandók rögziteni, ha ugyanilyen rögzitett áron juthatnak ők a világpiacon ipari készáruhoz, illetve nyersanyaghoz.

Kétségtelen, hogy az ilyen irányu tárgyalások bizonyitékai annak, hogy a jövőben a világon gabonafeleslegek keletkeznek, amelyek az európai piacra feltétlenül ármérséklő kihatással lesznek. Bár mondhatjuk, hogy hazánkban a gabonatermesztés gazdasági szükségszerüség, tehát a rendes mezőgazdasági üzemben általában elkerülhetetlen, mégis a magyar gazdának a jövőbe kell tekinteni és mérlegelés tárgyává tenni, hogy fenntartsa-e gabona vetésterületének eddigi arányát.

Amikor a 3 éves állami gazdasági terv készitői a vetési előirányzatokat elkészitették tisztában voltak azzal hogy a gabona világpiaci helyzetére tekintettel, bár Londonban ez irányban döntés nem történt és komoly szabályozás talán nem is történik, mégis a gabonaterületeink csökkentésére kell törekednünk. A gabona vetésterületét tehát a többi növények javára csökkenteni kell. A csökkentés mértékére nézve általánosságban mondhatjuk, hogy a háboru előtti gabona vetésterületet 8 százalékkal kellene csökkenteni, ami természetesen országos átlagot jelent és lehetőséget ad arra, hogy az olyan vidékeken, ahol az egyéb növények termesztése kifizetődő, a gazda ezek számára további gabonaterületeket vonjon el.

Magától adódik a következő kérdés: Mit termeljen Magyarország, illetve a magyar gazda a fentiek alapján felszabaduló mintegy 500.000 katasztrális holdon. A világpiaci és belső értékesitési, üzemtani szempontok figyelembevételével kell a gazdatársadalomnak a gabonák helyettesitéséről gondoskodnia. A hároméves államgazdasági terv szerkesztői is a legmesszebbmenően figyelemmel voltak ezekre a szempontokra.

A gabonaterületek pótlásánál természetesen a lehetőség szerint a belterjesség irányában kell haladnunk. Ezen a téren első lehetőségként a kertgazdaság jöhet figyelembe, ez azonban a felszabaduló területet felvenni nem tudja. Tehát a szántóföldi növények közül azokat kell termelnünk, amelyek hazai viszonyainknak és üzemi adottságainknak megfelelnek. A lecsökkent haszon- és igás állatállomány mellett elsősorban a herefélék és hüvelyes növények jöhetnek számitásba. A herefélék és hüvelyesek a talajt táperőben különösen nitrogénben gazdagitják, ezenfelül a talajainkat aránylag jó müveleti állapotban hagyják vissza, végül a herefélék közül egyesek évelő létükre a fogatoserő megtakaritását is jelentik.

A gabonaterületeink pótlására továbbá az ipari és kereskedelmi növények szolgálnak. Igy elsősorban napraforgó, rostlen, rostkender, olajlen, cukorrépa, mák, stb.

Amennyiben a gazdatársadalom a világkereskedelmi szükségszerüséget és a három éves állami gazdasági terv célkitüzéseit figyelembe veszi és gabona vetésterületet kényszer, — tehát rossz értékesités, esetleg a kötelező rendelkezések bevárása nélkül önkényesen lecsökkenti, akkor a mezőgazdasági termelés szerves fejlődését követi.

Bárhogyan végződjék is a londoni konferencia és bárhogy szabályoztassék a gabona világpiaci forgalma, a világversenyre fel kell készülni. A londoni konferenciából láthatjuk, hogy az irányzat a gabonaárak mérsékelésére mutat, tehát az európai gabonahiány dacára is árlemorzsolódással kell már most számolnunk, ami egyben nekünk termelési irányt mutat és a három éves állami gazdasági terv betartásának szükséget igazolja.

Felhivás a „Legjobb gazdaasszony" pályázatra

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége pályázatot hirdet minden háztartásban dolgozó asszony részére, hogy mindannyiunk háztartási tudását tökéletesitsük, fejlesszük, egymást hasznos jó tanácsokkal ellássuk.

1. Saját háztartásában dolgozó asszony (gyerekes) mivel tud pénzt keresni?
2. Egygyermekes családanya hogyan rendezné be egyszobás lakását?
3. Egyheti étrend és ünnepi ebéd pontos receptje?
4. Hogyan ápoljuk, neveljük csecsemőinket?
5. Milyennek kellene lennie a dolgozó asszony ruhatárának?
6. Hogyan nyujt segitséget, hogyan kezeli a családban előforduló kisebb betegségeket?
7. Mikor jut ideje a gazdaasszonynak az olvasásra?
8. Hogyan hasznositjuk ki legelőnyösebben a veteményeskertet?
9. Melyek a háziasszony feladatai a baromfitenyésztéssel kapcsolatban?
10. Melyek a tej feldolgozásának módjai?
11. Milyen ujitásokat ajánl a házimunka leegyszerüsitése érdekében?
12. Pályázni lehet egy kérdéssel is.

A végeredményt sajtó és rádió utján közöljük. Az egyes kérdésekre három dijat tüzünk ki:

I. dij: A 12 kérdés vidéki nyertesei részére budapesti tartózkodás szakfőiskolai tanfolyammal egybekötve és diszoklevél, budapestinek ruhaanyag és diszoklevél.

II dij: konyhaóra és díszoklevél.

III. dij: Diszoklevelet adunk a „Legiobb gazdaasszony" cimmel.

A 100 legiobb választ kis könyvecskékben összegyüjtve, iróik nevét és cimét feltüntetve kiadjuk.

Magyar Nők Demokratikus Szövetsége
Budapest, IV Szerb utca 3.

ZÖLDVETÉS . . .

Zöldvetés, dusvetés . . .
Hús szellő ringatja,
Aranyos napsugár
Csókkal altatgatja.

Zöldvetés, dusvetés
Kenyértermő tenger!
Előtted megállva
Ugy örül az ember!

Zöldvetés, dusvetés
Vereitékvirága!
Megérve, — munkánknak
Te vagy koronája!

Zöldvetés, dusvetés
Reménységünk szine!
Életünk és hitünk
Benned van elrejtve!

Zöldvetés, dusvetés
Te kedves! Te drága!
Érted száll az Égbe
Szivünk imádsága!

Zöldvetés, dusvetés
Add meg, amit kérünk!
Teremd meg, teremd meg
Foszlósbelü étkünk!

Pásztor László.

Szövetkezeti napok

Junius az egész világon a szövetkezetek hónapja. A nagy metropolisokban, kisvárosokban és falvakban népszerüsitik a szövetkezeti gondolatot. Idén a magyar szövetkezetek is csatlakoznak ehhez a szokáshoz és a szövetkezetek már most komoly munkához láttak. Az Országos Szövetkezeti Tanács feladatául tüzte ki hogy ebben az évben Magyarországon is méltó módon ünnepeljék meg a szövetkezetek ünnepét és megmutassák azt a fejlődést, amelyen a szövetkezetek a felszabadulás után végigmentek. A szövetkezeti napokat egy Budapesten tartandó kiállitással egybekötött 2 napos kongresszus nyitja meg, melyre nemcsak a vidék képviselőit, hanem a külföldi nagy szövetkezetek vezetőit is meghivták.

Kisebb és nagyobb városokban falvakban is megrendezik a szövetkezeti napot, mely alkalomra az OSzT előadókat bocsát a vidéki bizottságok rendelkezésére. A juliusban megtartandó szövetkezeti napok ezidén különösen nagyjelentőségüek, mert időpontjuk csaknem egybeesik az augusztusban induló 3 éves tervvel. Igy a szövetkezeti napok kiválóan alkalmasak lesznek arra, hogy a szövetkezetek szerepét és irányvonalát a 3 éves terv keretében megmutassák.

Otthont a tanoncoknak!

A Magyar Ifiuság Országos Tanácsa (MIOT) április 30 és május 9 között rendezte meg a magyar ifiuság Ipari és Kereskedelmi Vásárát.

A vásár célja, hogy jövedelmével előségitse az ifiuság negyvennyolcas programmába foglalt 130 tanonc és ifimunkásotthon felépitését és fenntartását.

Népi kollégium Salgótarjánban és Nyiregyházán

A Népi Kollégiumok Országos Szövetsége a 48 as ifiusági terv keretében vállalta, hogy 1948 március 15-ig a népi kollégiumok számát százra növeli Ennek értelmében több kollégium szervezési munkája megindult s hamarosan sor kerül ezek megnyitására. A mult héten a salgótarjáni, e héten pedig a nyiregyházai népi kollégium kezdte meg működését.

Biztositsák a falvak szénszükségletét

Az idei télen a tüzelő szén a falvakban egyáltalán nem volt beszerezhető. A lakosság számos helyen az erdők tekintélyes részét kiirtotta és a községekben levő fákat is kivágta és igy kétségbeeséssel lehet gondolni az elkövetkezendő esztendők fütési idényére. A miskolci Földmivelésügyi Tanács felterjesztésben kérte az illetékes kormánytényezőktől, hogy a szén a részoruló falusi lakosság részére már most elegendő mennyiségben biztositassék. A tanács olyan rendelkezések kiadását kérte, amelyek elháritják a falvakba való szénszállitás akadályait.

Mentsük meg gyümölcsöseinket

A háboru alatt és annak befejezése óta gyümölcsfáink alig 5 10 százaléka részesült szakszerü gondozásban. Ennek következménye felmérhetetlen. Értékes gyümölcsfáállományunk, a különböző kártékony rovarok elterjedése, különösképen pedig a kaliforniai pajzstetü rohamos szaporodása miatt, a teljes pusztálás szélén van. Gyümölcsöseink megmentése érdekében a miskolci Földmivelésügyi Tanács felterjesztésben kérte a védekezés propagandájának fokozását és a szükséges permetező anyagoknak akció keretében való rendelkezésre bocsátását.

A Magyar Ujságirószövetség távirata a jubiláló Pravdához

A Magyar Ujságirók Országos Szövetségének vezetősége táviratilag üdvözölte a moszkvai Pravda szerkesztőségét és legjobb szerencsekivánatait küldte annak 35 éves fennállása alkalmából.

A minisztérium az igazolásokat egyelőre felfüggesztette

A további igazolások kérdésében az igazságügyminisztérium uj rendeletet fog kiadni és az igazolások május hó folyamán folytatódni fognak. Utóbb felhiviuk kartársaink figyelmét arra, hogy igazoltatási kötelezettségeiknek mulhatatlanul tegyenek eleget, mert annak elmulasztása súlyos következményekkel járhat.

Vihet-e szabadon tejet a piacra a termelő?

Többek kérésére közöljük, hogy azok a gazdák, akik eleget tesznek a kötelező tejbeszolgáltatásnak, községi igazolás mellett a község határán belül a beszolgáltatás után megmaradó u. n. szabad tejet szabadon értékesithetik.

Mi a kommerc-bor

Kommerc-bor alatt értjük a tömegfogyasztás tárgyát képező főleg sik fekvésű vidékeken termő, sem különös illattal, sem jellegzetes fajzamattal nem biró, legfeljebb 11 tf. százalék alkoholtartalmu, savanykásizü, egészséges, hibamentes bort.

Madisz

A Földmivelésügyi minisztérium Kecskeméten parasztfőiskolát inditott A két évfolyamból álló főiskola első évfolyama május 1-én megkezdődött és szeptemberig tart. A második évfolyam októberben kezdődik és tart 1948 májusáig A főiskolába minden 18—30 éves parasztfiatal jelentkezhet. A felvételi kérvényt a lehető legsürgősebben be kell adni a főiskola igazgatóságának (Kecskemét 36 postafiók) A felvételi kérvényhez születési anyakönyvi kivonatot, iskolai bizonyitványt, részletes önéletrajzot és a község által kiállitott rátermettségi bizonyitványt kell csatolni. A felvétel nincs magasabb iskolai végzettséghez kötve, tehát jelentkezhet minden 6 elemit végzett parasztfiu. A jelentkezők értesitsék a Madisz Országos Oktatási Osztályát (Budapest, Ülői-ut 8). A főiskola résztvevői végbizonyitványt kapnak, amely mezőgazdasági érdekképviseletek szaktisztviselők állására és szövetkezeti vezetői állásra képesit. A főiskolán résztvevők középiskolai foku mezőgazdasági érettségit is nyernek, amely az Agrártudományi egyetemre való felvételre képesit és a középiskolai érettségivel egyenértékü. A parasztfőiskola mellett kollégium működik, amely a résztvevők számára iskást és élelmezést biztosit. A tanfolyam ingyenes, a hallgatóknak anyagi erejükhöz mérten kell az ellátáshoz hozzájárulni.

A karbidot felszabaditotta

az iparügyi miniszter 100024|1947 Ip M. számu rendelete. A felszabaditott magyar karbid iránt külföldről máris igen nagy érdeklődés mutatkozik, különösen a Balkánról és Törökországból jelentkezik nagy kereslet. Éppen ezért a belföldi fogyasztóközönség már most igyekezzék biztositani szükségletét, mert ha a belföldi igények nem jelentkeznek, az Anyag és Árbivatal exportra fog átterni. Minthogy hazai karbidtermelésünk minden belföldi igényt ki tud elégiteni, az igények forduljanak bátran az Anyag és Árbivatalhoz, ezidőszerint ár semmiféle anyaghiányra nincs szükség

Vizválasztói rohammunka

Azután a megfeszitett munka után immivel a vizválasztói villamoserőmű munkássága végre termelőképessé tette a nemzetgazdaságilag oly fontos centrálét, a jól végzett munka után most már az egészségnevelő sport alapjait is szeretnénk megteremteni.

A mai idők komoly nehézségei a dolgozók ezen szándékának semmi anyagi segitséget nem nyujt, ezért a korszellemben helyesen gondolkodó ifiuság elhatározta, hogy nem riad vissza semmi akadályától és a szükséges anyagiakat rohammunkák sorozatával teremti elő. Igy a multban már két izben végeztek rohammunkát: Inászói bányából 20 waggon szén belapátolása és a vizválasztói állomásból Begiyesra valamint Pálfalvára szállitandó kb. 6000 bányafa be és kirakása.

Az önzetlenül végzett rohammunkában ugy az idősebbek, mint a fiatalok, ugy az értelmiség, mint a fizikai dolgozók, nők, férfiak egyaránt a legnagyobb szorgalommal végezték dicseretreméltó munkájukat.

Ez uton mondunk köszönetet Telek István villamosmozdonyvezetőrek és csoportjának, akik nemcsak a szállitás szorgalmas lebonyolitásánál, hanem a ki- és berakási munkákban is derekasan kivették részüket.

Olvasd a

SZABAD NÉP-et

József Attilához . . .

Olyan viharban élted életed,
Miben nehéz volt irni verseket.
Versed ritmusát vitte a vihar,
S most a viharban vivott diadalt.

Munkások sorsát lángoló szivvel
Sirtad a versben, nappal és éjjel,
Senki se látott... éheztél... szegény!
Igaz eszmednek, igaz életen.

Jött egy háboru halálod után,
Hét évig tartott, véresen buton,
Megtört a rendszer, győzött az eszme,
Amit megirtál rengeteg versben.

Uj haza épül, a régi elveszett,
Amiben élünk gyarló emberek.
De az uj Hazát épitik azok,
Akikszenvedtek, azért, mert magyarok!

Ledőlt egy korszak véres oszlopa,
Eltünt a nácik, fasiszták hada,
Milliók olvassák verseid sorát,
Miben imádod munkát és fiát.

Nyugodjál békén, kincsünk Attilánk,
Eszmeid köven épül a világ!
Paraszt és munkás egy helyre került,
Zugnak a gyárak nőt a kenyerünk!!

Kecskeméti István

Erzsikéhez . . .

Mond Te Drága, ha én néha
Irok Neked levelet,
Annak olvasása után
Nem eltsz sokszor könnyeket?

Ez azért van, mert az irás
Lelkem tükrét mutatja;
Könnyeid meg hiv szerelmed
Kristálytiszta patakja

H. I

Sokan nem tudják,

hogy letartóztattak három amerikai katonát, mert elopták és eladták az atombomba titkos tervrajzát,

hogy Kréta szigetén is támadnak a görög szabadcsapatok,

hogy Prágában megkezdték a multimilliomos Bata cipőgyáros háboru bűperének tárgyalását,

hogy Tildy köztársasági elnök kitüntette a Jugoszláv rendőrügyőrség tagjait,

hogy a Szovjet segitséget adott Magyarországnak,

hogy Jugoszlávia a maga erejéből valósitja meg ötéves tervét,

hogy 466 millió forintot forditanak beruházásra a bányászatban,

hogy félmillió forinttal megindul a budapesti uiszépités,

hogy 3000 ház beomlása fenyeget Budán,

hogy 500 népkönyvtárral ünnepli a magyar városok a szabadságharc 100 éves évfordulóját,

hogy Moszkva öt tenger kikötője,

hogy leszállitották a borkisker-kedőadókulcsot,

hogy rövidesen életbelép a lefőzés uj rendje,

hogy négy paprikafelesleg vásárolható,

hogy itt az uj menetrend Salgótarjánból személyvonat idui Budapestre 14 óra 25 perckor,

hogy öt uj halászszövetkezet alakult a Balatonon,

hogy eddig nincs nagyobb kár az őszi vetésekben,

hogy a hazatért hadifoglyokat bekapcsoljuk a gazdasági életbe,

hogy román lapjelentések szerint megindult a légiforgalom Bukarest és Budapest között,

hogy szombaton megindult a Mátravasut

hogy hétfőn megtették a perecesi bányakatasztrófa áldozatait,

hogy harmincötéves a „Pravda".

Köszönetnyilvánitás

A Magyar Kommunista Párt Nógrádmegyei Bizottsága valamint Salgótarján Városi Bizottsága ezuton is köszönetét és elismerését fejezi ki a III-ik szabad május 1 i ünnepségek előkészitésben megrendezésében közreműködött valamennyi közü etnek, testületnek, azok vezetőinek és tagjainak.

Köszönetünket fejezzük ki a május 1 et megrendező bizottság tagjainak: Berczki Jenos tanár, Schiffer Jenos tanár, Vettó Sándor tervező, Szoó Pál acélgyári MKP elnök, Máté István munkás, Hercsik István tisztviselő, Kovács A. né Juhász Ilén, Réder Alfréd ig. tanitó, Hirka János villanyszerelő mester, Hibel József m. Rg vezető, Petykó Ferenc hengerész, Varsányi Artal karnagy, Tihanyi Sándor tisztviselő, Viczián Richard iskolatos, Barisk Mihály szerelő, Takács András városi tisztviselő, Maiber Mihály m. Rg v. hely., Lipták István ötvös, Bóna Kovács Károly festőművész elvtársaknak, továbbá a kereskedelmi, a gimnázium, a polgári és általános iskolák igazgatóinak, tanárainak, tanitóinak, tanitónőinek, továbbá a sportolók csoportjának és vezetőinek, az „Ady" munkás szinjátszó csoport vezetőinek Nádai Pál elvtársnak és a csoport minden egyes tagjának, a vállalatok és üzemek igazgatóságainak és üzemi bizottságainak továbbá az Acélgyár, Bányi Forgách, Somló és Vizvalasztói MNDSz csoportok vezetőinek és tagjainak, valamint az egészségügyi és mentőszolgálat tagjainak és végül pártunk rendezőgárdistáinak.

Elismerésünk és köszönettel adózunk a felsorolt elvtársaknak, mert Salgótarjánban közreműködésükkel lehetővé tették a munka ünnepének méltó megünneplését.

Ujabb bizonyiték Karancslejtős bányat lep teljesitményéről

21-től 25-ig bezárólag a napi termelés átlagban 18.46 vagon volt, ebben a termelési versenyben a legjobb teljesitményt az alábbi csapatok érték el:

6 csapat: Pál Pál, Erdélyi János, Takács Ferenc, Urbán Péter, Hives Sándor, Horváth János, Szőllős Imre, Kovács István bácsi, Mercel János. Teljesitmény: 21.25 q (műszak)

5 csapat: Lantos Sándor, Liptak Gyula, Nagy József, Lantos Sándor ifj., Horváth Gyula, Lantos Gyula, Makovics András ifj., Lantos Béla. Teljesitmény 21.15 q (műszak).

Salgótarján utcáinak uj elnevezései

Salgótarján utcáinak elnevezését a demokrácia szellemének megfelelően megváltoztatták. Az uj utcanevek a következők:

Dr. Chorin Ferenc utca — Bajcsi Zsilinszky Endre utca.
Vág utca — Hajek Rezső utca.
Fürgecs u. — Cajzmadia Sándor u.
Fő utca — Rákóczi ut.
Ipari ut — Damjanich ut.
Munsi utca — Lovász József u.
Sárok utca — Munkás utca.
Marházy utca — Arany János u.
Rimamurányi ut — Dózsa Gy. ut
Kassai sor — Házi Ferenc sor
János körut — Sallay Fürst körut
Liptay sor — Oczel János sor.
Fabinyi utca — Somogyi Bacsó u.
Horthy Miklós tér — Petőfi tér,
Erzsébet tér — Szabadság tér.
Vaskapu utca — Kossuth L. u.
Levente utca — Bem u.
Gimnázium utca — Ady Endre ut.
Hunyad u. — Bartók Béla utca
Mezei vásártér — Vörösmarthy tér.
Piac tér — Kaplya György tér.
Horthy Miklós gyermekjátszótér — Erkel Ferenc gyermekjátszótér.

Gerőné

Salgótarjánban

Csütörtökön, május 8-án kedves vendég érkezett városunkba. Gerőné Fazekas Erzsébet miniszteri osztálytanácsnok jött meglátogatni Salgótarján és Bárnyvéke szociális intézményeit. A várpalotán megjelentek a különböző egyesületek, demokratikus pártok és iskolák vezetői, hogy üdvözöljék azt az asszonyt, aki részt vett a spanyol szabadságharcban is és bárhol is volt, mindig azon dolgozott, hogy a magyar nemzetnek hasznára legyen. A felszabadulás óta Magyarországon állandóan azért dolgozik, hogy a magyar nemzet legdrágább kincsének, a gyermekek minél jobb helyzetüket nyujtani. Ahogy megérkezett rögtön elnézést kért a megjelentektől a bejelentette, hogy nem ünnepelni, hanem dolgozni jött Salgótarjánba és azonnal megkezdi a munkát. Megtekintette a gyermekotthonokat, kórházakat és megigérte, hogy mindent meg fog tenni Salgótarján és vidéke támogatására.

Majd az üzemeket látogatta meg. Sokan nem is sejtették a munkások közül, hogy a népszerű bidvező Gerő miniszter feleége az az asszony, aki kiveszi kezéből 1—1 rövid időre a szerszámot, hogy ő maga is meggyőződjön róla, milyen rekeszen keresi meg a fizikai munkás a kenyerét. — Gerőné az, akit első látásra nagyvágos asszonynak széllitunk, de az elbucuzásánál édesanyámnak.

Ő az aki fáradságot nem ismerve, éjszakát nappallá téve dolgozik férjével együtt a népi demokráciáért, dolgoznak azon, hogy ebben az országban ne csak a kiváltságosoknak jusson a jóból.

Akkor amikor hálás köszönetünket küldjük Gerőnének azért, hogy a millió dolgai közepette is szakitott időt, hogy minket is ellátogasson, megigérjük neki, hogy azt a fáradhatatlan munkabirást, amit ráán látunk és tapasztalunk, mi is megunkálni tesszük

Ujabb áremelkedés?

Felhivjuk a hatóságok és kormány figyelmét, hogy erélyesebb rendszabályok alkalmazásával vessen gátat a napról-napra egymást követő lassu, de letagadhatatlan áremelkedéseknek.

A dolgozók bérei lényegesen nem emelkedtek, ezzel szemben a legtöbb tagyasztást, de leginkább ruházati cikk ára a stabilizáció első napjai óta 50—60 százalékkal emelkedett. Kiváncsiak vagyunk, miért nem tesz a kormányzat ez ellen a demokrácia elleni merénylettel szemben semilyen szigoru megtorló intézkedéseket? Ha ez tovább igy megy, a nép csalódassal a lelkében elfordul a demokráciától. Ajánlatos volna ha a baloldali pártok vagy kikényszeriteném komoly rendszabályokat, vagy kilépnének a kormányzásból mert a nép széles tömegei nem tesznek kivételt a megitélésnél, sőt nagy mértékben a baloldat rovására irják a történteket.

Fakitermelési hasznok

Mint ismeretes Salgótarján környékének fakitermelése nagy százalékban a Fazekas cég kezében van. — Ugyanakkor azok a munkások, akik a termelő és szállitási munkát végzik sérelmeznek találják a 6 forintos beszállitási költségeket. Nem tudjuk, de hisszük azt, hogy akkor, amikor azok a munkások, akik magyarosan szorgalommal és a dozatkészséggel este 10 órától reggel 6 óráig dolgozva még a megmaradt szabad idejüket is a demokrácia szolgálatába állitják és szállitanak a Fazekas cégnek, kihasználják őket a 4 forintos fuvarozási bérrel. — Ezért követeljük, mi fuvaros munkások hogy akkor, amikor a Fazekas cég ezeket keres népünk, ne sztrajkoltassa Bárna, Zagyvaróna és Homokterenye fuvarosait, mert így nemcsak maga ellen, hanem országunk uj szépitése ellen is cselekszik. Azonkivül mi nem az elmult reddizer barbárait akarjuk, hanem a mindenkor méltányos bért megillető dolgozó társadalmat.

Mentők áldozatkészsége

Oly sokat látjuk, de kevésbbé ismerjük a salgótarjáni Mentőegyesület ennek keretén belül a Tűzoltó Egyesület tagjainak azt az áldozatkészségét amit bizonyitékul állitunk mindenki elé a zagyvaróna máj. elsei diszrobbanásokkal kapcsolatban. Ugyanis Derér Gyula vagyvaróna, akinek 7 gyermekes családja van, az immár harmadik szabad május elsei ünnepségek alkalmával vállalta a diszrobbantások levezetését. A robbanások bőbben szerencsétlenség érte és mindkét kezét szétszerkesztette a robbanószer. A salgótarjáni mentők azonnal a helyszinen voltak és Derért az acélgyári kórházba szállitották, ahol ma is ápolás alatt van.

Jó lenne, ha már most hatékony intézkedés történne arra vonatkozóan, hogy ennek a 7 gyermekes családnak az OTI által adott segélyen kivül Salgótarján dolgozóinak közimnet a dozatkészsége is segitségére legyen.

Salgótarján 3 éves terve

A Magyar Kommunista Párt salgótarjáni szervezete a szakembereknek bevonásával még 1946 őszén elkészitette várospolitikai tervét, melyet a képviselő testület egyhangulag elfogadott.

A terv keresztülvitele hosszabb időt vesz igénybe, de érdekes lehetőségeket nyujt Salgótarján iparának, kereskedelmének s népe gazdasági és kulturális felemelkedésének.

A községpolitikai terv első három évébe tervbe van véve a lakásinség enyhitése céljából több, a mai igényeknek megfelelő kis lakásos bérház épitése, melyre a szükséges költségek előteremtésére a város vezetősége a tárgyalásokat már meg is kezdte.

Az iskolák tekintetében is a 3 éves terven belül gimnázium, kereskedelmi és általános iskolák, épület és berendezési problémái lesznek megoldva.

Tervbe van véve szőlőoltó és kórház létesitése is. A tárgyalások ebben az irányban is folynak.

Bizakodással tekintünk a tervek megvalósitása elé és hisszük, hogy Salgótarján a jövőben kiemelkedik abból a helyzetből, amelybe a Horthy szellemet megtestesitő Förster éra süllyesztette, amikor is csak rendőrség, csendőriskola, járásbiróság stb. épületek emeltek, de egészségügyi és kulturális célokra semmit sem áldoztak.

Hirdetmény

Közhirré teszem és helyhatóságoktól dodszó és bélfüggesztés utáni való azonnali kihirdetését kérem, hogy Salgótarján m. városban 1947 május 19 én hétfőn országos ÁLLATVÁSÁR, a következő napon május 20 án kedden pedig országos KIRAKÓVÁSÁR fog tartatni.

Az állatvásárra, vészmentes helyről — marhalevéllel ellátott — minden féle állat felhajtható. A vásárra minden darab állatról külön marhalevél állitandó ki. Az iparosok és kereskedők iparjogositványaikat hozzák magukkal.

Salgótarján, 1947 május hó.

Blanár Sándor sk.
polgármester

Mi lesz a közalkalmazottakkal?

A közalkalmazás terén ugylátszik a kormányzat nem akar komoly intézkedéseket tenni, mert még mindig egyoldalúlag intézi az ügyeket. A közalkalmazottak igen sérelmezik, miért nem adnak módot ahhoz hogy az állam és közalkalmazottak közötti is kollektiv szerződés jöjjön létre? A közalkalmazottak minősithetetlen alacsony bérszinvonala erősen rányomja bélyegét a közalkalmazottak lelkére. A szellem kétségbeejtően rossz, bizalmatlan, elkeseredett. Ilyen emberekkel nem lehet közigazgatást kielégitően vezetni. Találjon a kormányzat módot (mert lehet módot találni, csak akarni kell) hogy ez a réteg se érezze magát mellőzötnek és életszinvonalát a helyzethez mérten tarthassa. Ha a nemzetgyülési képviselők annyi is kielégitő havi illetményének 50 százalékos emelésére telik, akkor ne ott emeljék a jövedelmeket, ahol annyis kielégitő, hanem ahol arra legjobban szükség van. Tudjuk erre pedig az a válasz, hogy az igen csekély összeget vesz igénybe, mig a közalkalmazottak fizetés emelése hatalmas összegeket emészteve fel. Ezzel szemben szabad még lesz-e dolgozni, hogy az egyes miniszteri tárcák kiadásairól, vagy bizonyos juttatásokról bizonyos mennyiség megspórolható volna, s a bérek rendezésére az 1000 Forinton felüli havi jövedelmekre külön még kirovandó 15 százalék adókivetés utján előteremtheto volna a kivánt összeg.

Budapesti Munkás Kultur Szövetség

Szinjátszó csoportja szerepelt az Acélgyárban. A NIK munkaverseny keretében Katajev „Haire" c. 3 felvonásos szirmüvét adták elő a budapesti vendégek. A darab uj hangja, témája a mai idők dolgozó, teremtő népének életét mutatta be a szirpadon. A szereplők nem alakitották, hanem élték, dolgos munkás életek különféle változatait. A darab témája éppen a most folyó munkaverseny célját, kitüzött tervét vetitette a részek elé.

A szereplők — akik közel egy évig próbáltak a darabot s azóta számtalan helyen játszottak már el — nagyszerű lendületük és lelkesedésük tartósságot. Az együttes jól begyakorolt és szépen vezetett volt, mindenütt dicséretet érdemeltek s ha külön kiemeljük Herrnyák Lajos nevét, tesszük ezt azért mert szép beszédével, finom és mégis erőteljes játékával igazi munkavezetőt rajzolt meg.

Érdekes és ötletes volt a darab kisérőzenéje is, melyet az acélgyári zenekar adott elő szépen és kellemesen.

Bartók Béla zenei verseny

Bartók Béla halála évfordulóján a magyar állam elhatározta, hogy a nagy zeneköltő emlékére nemzetközi modern zenei versenyt rendez. A verseny 1947 október 22 től 31-ig tart. Színhelye Budapest, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola. Zongora, hegedű, vonósnégyes és zeneszerzői versenyre tagolódik. A verseny dijai tagozatonként: 1. dij 10000 forint, 2 dik 5000 forint. Ezek a dijak sokkal tekintélyesebbek, mint a többi országban eddig megtartott nemzetközi zenei versenyek dijai. Jelentkezni szeptember 1 ig, jelentkezési lappal, a versenybizottságnál lehet. Cime: Bartók Béla emlékhangverseny titkársága, Budapest Magyar Radió. A titkárság díjtalanul küldi részletes tájékoztatót és jelentkezési lapot.

A Rendező Gárda nevében...

szólnunk kell néhány szót a május 1-i SSE pályán megtartott ünnepségek mozzanatairól. Ha párhuzamot vonunk a régen az uri világ által rendezett ünnepségek és a mai általunk rendezett ünnepségek között, akkor önkéntelenül is eszünkbe kell, hogy jusson a kettő közötti különbség.

A Régen ha a dzsentri világ „díszei" tiszteletére fullattárjaik rendeztek egy ünnepséget, vagy akár más természetű ünnepélyt arra felvonultatták az iskolák növendékeitől kezdve az üzemek munkásságát mindent és mindenkit a saját szórakozásukra. Rendőrök vigyáztak arra, nehogy a statiszta szerepét betöltő néptömeg közül valaki is szólhasson csak egy olyan szót is — ami kellemetlen és ha mégis akadt valaholt egy bátor-laki egy szót is merte szólni, az biztos megismerte a gumibotot.

Ma a demokrácia világában ha ünnepel a nép, ünnepel saját akaratából, minden kényszer és nyomás nélkül, ünnepel a saját szórakozására a szabad hazában.

Május 1 a magyar munkásság és az egész világ dolgozóinak nagy ünnepe és az idén is szerte az országban soha nem látott lelkesedéssel ünnepelték meg a magyar dolgozók a III-ik szabad május elsejét. Nem volt Horthy csendőrszuronya és rendőrgumibot, szabadon, gátlás nélkül ünnepelt minden magyar dolgozó.

Nálunk Salgótarjánban már hetekkel ezelőtt lázas munka folyt az üzemekben, az iskolákban — készülődés az ünnepre. Mennyi fejtörés, mennyi gond és mennyi sok fáradság eredménye volt városunkban is az ünnepség sikeres megrendezése, azt kevesen tudják. Pláne azok nem tudják akik a SSE pályán a felvonuló csoportok rendjének biztosítására kirendelt kékinges Rendező Gárdistákat csúnya szavakkal igyekszik megbántani. Szomorúan tapasztaljuk, hogy a Rendező Gárdistákat szintén dolgozó emberek, akik az ünnepség sikere érdekében feláldozzák egyetlen pihenő napjukat is csak azért, hogy bemutassák tudásukat, képességüket és azt, hogy mi tudunk szebbet jobbat alkotni, a téren is, mint a régi volt.

Egypáran elfelejtették hogy nem is olyan régen mi volt a hazánkban is, elfelejtették az elnyomást a csendőr szuronyt és a gumibotot és ahelyett hogy emelték volna fegyelmezett magatartásukkal az ünnepségek magas színvonalát — fegyelmezetlenül szót mondatjuk nyiltan — durván viselkedtek a kékinges Rendező Gárdistákkal szemben. Természetesen a Rendező Gárda minden tagja tökéletesen tisztában van azzal, hogy ezek a személyek nem barátai a munkásságnak, a demokráciának, hanem segitői a reakciónak, a Horthy rendszert visszasiróknak, s éppen ezért a jövőben még fokozottabb mértékben fogják kivenni részüket nemcsak ünnepségek rendezéséből, hanem a reakció minden megnyilvánulása elleni harcból is. B I

Tiltott halászati idényben halat árulnak a salgótarjáni piacon

Mint köztudomásu május 15-ig tilos a halászat, mert ilyenkor ikrázik a hal, de mégis lelketlen emberek a halat kifogják és azt értékesitik, akkor amikor a háboru okozta károk a hal állományunkban is észlelhető és ezen szabályellenes halászat még jobban késleltetti halállományunk békebeli szinvonalát. Éppen ezért felhivjuk a hatóság figyelmét, hogy sziveskedjék ezen nemzetgazdasági szempontból is fontos halügyet kivizsgálni.

A Nemzeti Segély és a Vörös kereszt

100 rászoruló román gyermeket lát vendégül magyarországon a népjóléti miniszter vezetése alatt. Ez részben viszonzása annak amit a mult esztendőben a románok tettek az inséges magyar gyermekekért. Ez a kölcsönös viszonzás bizonyitja a román és magyarnép között feilődő barátságot.

Nagy keresztrejtvénypályázat a „Színház"-ban

A „Színház" legujabb számában uj keresztrejtvényverseny indul, amely tiz rejtvényből áll és melynek tizezer forintos dijai meglepetés számba mennek a rejtvénybarátok körében. A Színház ebben számában Markus László a korszerü szinházról ir. Veres Péter a szinházi válság megoldásának uj módszereiről nyilatkozik, Tóth Aladár levében válaszol Tamási Áronnak egy az Operaházat ért támadásra, Tatár György és Patócs Kató new-yorki beszámolót küld, Fóthy János szerelmes verset ad. Az uj szám változatos tartalmából kiemelkedik még Bojár Sándor érdekes képriportja a szinészgyermekekről, a szinészutánpótlás villámlexikona és a rendkivül érdekes divatrovat a párizsi filmszinházak kalapjaival.

A MAVAUT értesiti

a t. utazóközönséget, hogy május 4-től a Budapest—Mátrabánya közötti autóbuszjárat forgalmát naponta Gyöngyös terjeszti ki. Ezenkivül vasárnap és ünnepnap Mátraszentimrére is indit autóbuszt. Hétköznapra eső kedden és csütörtökön a Gyöngyös—Eger közötti autóbuszjárat Abasár, Mátra, Domoszló, Kisnána és Verpelét érintésével közlekedik. A május 4-én érvénybelépő menetrendekről részletes tájékoztatást nyujt a Mávaut főnökség menetjegyirodája, Gyöngyös.

Megjelent Zapkó Vasziszilij „A szovjet ifjuság" cimü brosurája második kiadásban. Az első kiadással oly nagy sikere volt a brosuranak, hogy a Szikra kiadó vállalat másodszor is megjelentette 25.000 példányban. A 32 lapos könyv hiven tükrözi a szovjet ifjuság életét, sportját és szórakozását. Sokat tanulhatunk belőle.

MKP Nógrád megyei bizottság hadifogoly osztály közleményei:

Az alábbi hadifoglyok irott levélben hozzátartozóikat keresik — A levelek átvehetők a hadifogoly osztályon, Salgótarján, városháza, földszint 11 ajtó.

Boda István 299|12 özv. Boda Istvánnénak, Romhány.

Cserháti István 11. Cserháti Istvánnénak, Zpálfalva Nagyatádi ut 44.

Az alábbi hadifoglyok rádión üzenik jól vannak, egészségesek, szeretettel üdvözlik hozzátartozóikat és választ kérnek: Moszkva V. K of. 270|14 Tóth István édesanyjának, Balassagyarmat, Zombori utca 10. 406|11 Ormándlaki Károly Balassagyarmat.

Impozáns ünnepély a besorozott ujoncok eskütételén

Május 7-én délután 4 órakor a Városi játszótéren felvonult Salgótarján szénmedence besorozott ifjusága, körülbelül 350 en. A felvonuló ujoncokat a zagyvapálfalvai Madisz zenekar kisérte. Az eskütétel után Vajda Ferenc emelkedett szólásra. Üdvözölte a besorozott salgótarjáni ifjakat, majd pedig a város képviseletében Boros elvtárs, a honvédség képviseletében pedig a nevelő tiszthelyettes méltatta és ismertette a demokratikus honvédség helyzetét a demokráciában. Diszmenettel ért véget az ugy külsőségekben, mint az elhangzott beszédek tartalmában gazdagon megrendezett eskütételi ünnepély. (Részletes tudósitást helyszüke miatt jövő számunkban közölünk).

Vármegyei TÜZOLTÓNAP

lesz 1947 május hó 11-én Szécsényben. 10 órakor diszszemle. Ünnepi beszédet mondanak: Blanár Sándor polgármester, Boday Antal tüzoltó szakszerv. országos elnöke.

Fél 12 kor bemutató támadási gyakorlatok a főtéren.

Fél 1 kor diszközgyülés. Előadást tartanak: Boday Antal tüzoltó szakszerv. orszg. elnöke, dr. Dévanyi Endre és Rehák Tamás tüzoltó alszr. belügyminisztériumi kiküldöttek.

14 órakor közös ebéd az acélgyári kultúrközponthelyiségében (ebédjegy 5.50 Ft)

15 órakor majális, zene, tánc (belépőjegy személyenként 2 Ft). Minden kit szeretettel várunk!

Pártlírek

Értelmiségi ankét

1947 május 10-én szombaton d. u. 4 órakor az Iparfestőiet nagytermében értelmiségi ankétot tartunk.

Előadó: MOLNÁR ERIK népjóléti miniszter. Kérjük az elvtársakat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Megyei Bizottság határozata értelmében azonnali hatállyal kizárta a pártból Tóth Gézát, fasiszta izű versek szerkesztése, terjesztése, antiszemita és szovjetellenes magatartása miatt.

Ugyancsak kizárta a pártból Pászti István cseszegi lakos községi birót, pártszerűtlen magatartása miatt.

Pártnapi előadók névsora:

1947. május 13-án

Délután 2 órakor Gépgyár: Boros Antal, Vizválasztó: Bognár József

Délután 6 órakor Városháza: Mészáros József, Vasut: Tóth István.

Este 7 órakor Salgóbánya: Rózsnyák Lajos és Tereskony Anna, Acélgyár: Hovanecz Béla és Mészáros Lajosné, Üveggyár: Kádár Mihály és Pál Károlyné, Bánya: Alföldi János és Demeter Ilona, Forgácsi: Bánvári József, Somoly: Sztán Pál

1947. május 17-én.

Délután 1/2 2 órakor Bányakastély: Blanár Sándor

SPORT

Labda rúgás

Utóhangok: alig egy hete volt a SSE—EMTK és az SFC—SBTC bajnoki mérkőzése. A mérkőzésen olyan eredmények születtek, amelyek bizonyos fokig megtépték a kőrösséget, ámbár elvitathatatlan az SBTC 18 0 as győzelme és a SSE 5 1 es győzelme. Több budapesti lapban megjelent olyan értelmű cikk, hogy üzleti érdekek elérésére kölcsönös megállapodás keretében egymást kisegitette a három salgótarjáni csapat. Mi erre válaszul a következőket mondjuk: annak a vezetőségi tagnak, aki a Nagysport május 4-i számában „Lefeküdt az SFC" c. mű cikket irta fogalma sincs, úgy az SBTC mint a SSE mostani formájáról és igy hiába fenyegetődzik óvások al és olyan hangnemben ami az egyetemes magyar sport és sporterkölcsöknek nem megfelelő.

Kommentárként hozzáfűzzük, hogy a magyar sport tisztasága azt is megköveteli, hogy alaptalanul és mindenféle konkrétumok nélkül történő sértegetéseket nem tűrhet három egyesület vezetősége. Értesüléseink szerint még nincs ezzel befejezve az alaptalan viaskodás.

SAKK 6. feladvány

D. Kovács Norbert 1924.
Győri Sakk kör vers. I. dij.

Világos: K e8, V g4, B c3, F b8, H h6, H f5, gyalog: e2, f5, f8.

Sötét: K e4, B e5, gyalog: c4, c5, f4, f6 (6)

Matt két lépésben.

A 2. sz. feladvány megfejtése c8B!

A megfejtési versenyen vezetnek Kocsis László és Miklós József 8—8 ponttal.

A Nap az energia ősforrása

Növények tápanyagot termelnek, mozgásba hozza a levegőt, magasba emeli a vizet, növényeket éleszt, amelyekből szén lesz.

Szerkesztői üzenetek

K. I. Magyargec. Üzenjük, hogy 2 verse közül az egyiket tudjuk közölni, a másikat a jövőben hozzuk.

H. L. Hatvani gimnazium. Köszönettel vettük a szerveset és minőnyt mód kínálkozik arra, megfelelőképpen használni is fogjuk.

F. G. Balassagyarmat. Kérjük hogy cikkeit a jövőben minden héten kedd ig küldje be szerkesztőségünkbe és [illegible] napon közölje.

„Zöld fa"

a vendégő megnyitva a vizvezetői Csatornánál. A természetbarátok, turisták és szórakozni vágyó fatanok és vendégek részére elsőrendű ételek és italok, valamint a tökéletes kiszolgálás biztositja a jó szórakozást. Tanaidonos Fődi Sándor Zagyvaróna. Állandó villamosközlekedés.

Megoldódott a salgótarjáni szálloda gond

a régi „BADACSONY SZÁLLÓ" megnyitotta kapuit az utazó és pihenni vágyó közönség részére.

Elsőrendű kiszolgálás hideg meleg folyóviz és higénia biztosit minden vendég részére kényelmet és felejthetetlen emlékeket. Mindenféle hideg meleg ételek napszakra. Olcsó árak.

Keresek

egy jó perfekt szakácsnőt. Szemelyes megbeszélés az acélgyári Kaszinóban: Pogátsné.

HIRDETÉS

Jó magaviseletü fiu cipő felsőrészkészitő szabásznak felvetetik. Gácsi Károly, Petőfi-tér (volt Fő tér) 3

Megrongált képeit, szobrait a Salgótarjáni Muzeumban kijavittathatja a nagyvlaktanyában. —

„MUNKÁS SZÓ"
demokratikus hetilap.
Felelős szerkesztő: dr. VASS GYULA
Felelős kiadó: HOVANECZ BÉLA.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-u. 45
Kéziratok erre a cimre küldendők.
Postatakarékpénztári csekkszám: 19 718

Nyomatott Szegh Kálmán könyvnyomdájában Salgótarján, Fő-utca 66.